

Πρέσβειρες της Κύπρου και του πολιτισμού

ΛΥΚΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ: Αέιες οικοδόσποινες του παγκοσμίου συνεδρίου των Λυκείων στον τόπο μας

εν είναι μεγάλες κουβέντες -θεωρώ- οι χαρακτηρισμοί που τους έχω δώσει. Δύο ημέρες μαζί τους ήταν αρκετές για να πεισθώ και να αντιληφθώ το σπουδαίο έργο που επιτελούν. Εννιά ημέρες, από τις 15 Μαΐου όπου υποδέχθηκαν τις γυναίκες του κόσμου, μέχρι τις 23 όπου τις αποχαιρέτησαν, υπήρξαν άξιες στο ρόλο τους. Φιλόξενες -έκαναν τα πάντα για να μη λείψει τίποτα στις ξένες τους, οργανωμένες- στο συνέδριο, στις εκδρομές, πρέσβειρες -και εδώ είναι που τις θαύμασα- του εθνικού μας προβλήματος. Προβάλλοντας το δρόμα του τόπου, δεν έπαψαν στιγμή να μιλούν για την κατοχή, προωθώντας παράλληλα τον πολιτισμό μας.

Τις συνάντησα πρωί της Πέμπτης 20 Μαΐου. Καλεσμένη των γυναικών του Λυκείου φιλοξενίας ταξίδεψα στη Λεμεσό όπου διέμεναν και συντελούνταν το συνέδριο. Το συνέδριο -με θέμα «Πολιτισμός, Περιβάλλον και Ενέργεια»- άρχιζε εκείνη την ημέρα στο ξενοδοχείο «Αμαθούς», ένα ξενοδοχείο πολυτελείας ανοικτό στη θάλασσα. Μικρός πανικός επικρατούσε στην αρχή -να γίνουν οι εγγραφές, να πάρουν οι γυναίκες τις κάρτέλες τους- μέσα σε ένα μείγμα διαφορετικών γλωσσών. Και φυσιογνωμιών, αφού υπήρχαν γύρω στις 200 γυναίκες 23 διαφορετικών ομοσπονδιών. Πρόσχαρες οι κοπέλες του Λυκείου Ελληνίδων στον προθάλαμο της αίθουσας, ανοιχτόκαρδη η πρόεδρος Κλαίρη Αγγελίδου, υποδέχονταν το γυναικόκοσμο. Είχαν ήδη συμπληρώσει τέσσερις ημέρες φιλοξενίας, με εκδρομές ανά το νησί και ψυχαγωγία.

Στην είσοδο σε περίμενε μια τσάντα συνεδρίου, αλλά και ευχάριστες εκπλήξεις. Ως δώρο προσφερόταν σε ασημένια μικρογραφία η θεά της γονιμότητας -σύμβολο της αρχαίας Κυπρίας- και ως καλωσόρισμα αρωματικές σταλίδες. Ροδόνερο ραντίζοταν στους καρπούς σου -άλλο ένα στοιχείο του τόπου- από τις «Κυπριοπούλες» Νικολέτα και Μάρω σε έναν εγκάρδιο ρόλο με κυπριακές στολές. Με αυτά κατευθυνόσουν στην αίθουσα, όπου θα λάμβανε χώρα το μεγάλο συνέδριο των γυναικών.

Ιο συνεοριο ανοίγει η πρόεδρος Κλαίρη Αγγελίδου. Αναφερόμενη στην πορεία του Λυκείου Ελληνίδων Αμμοχώστου από την ίδρυσή του το 1930, επικεντρώθηκε στον ακανθώδη του δρόμο μετά το 1974. Την τουρκική εισβολή, η οποία τις εκτόπισε από την πόλη και το Λύκειο, σκορπώντας τις σε διάφορα σημεία του νησιού. Με πείσμα ανασυγκροτήθηκαν, φέρνοντας την αναγέννηση και τη συνέχεια του Λυκείου στο χρόνο. Χρόνος ο οποίος γράφτηκε -σε όλη την πορεία του- με χρυσά γράμματα εθνικής και κοινωνικής προσφοράς. Τιμήθηκαν γι' αυτό το 1987 από την Ακαδημία Αθηνών, ενώ το 1988 το Λύκειο ενοματώθηκε στη Διεθνή Ομοσπονδία Λυκείων. Το φιλμ που προβλήθηκε γλαφυρά μάς πήρε σε τέτοιες στιγμές της 80χρονης -μέχρι τώρα- πλούσιας και ένδοξης ιστορίας του.

Καλωσόρισμα ακολούθησε από αντιπρόσωπο του υπουργείου Εξωτερικών, παραχωρώντας το βήμα στη διεθνή πρόεδρο των Λυκείων, Eltje Brill-Meijer, από τη Δανία. Χαρά εξέφρασε στη δική της ομιλία που έβλεπε τόσα μέλη συγκεντρωμένα, παράλληλα με τη λύπη της που οι γυναίκες της Ελλάδας απουσίαζαν. Η οικονομική κρίση στη χώρα δυστυχώς «έφραξε» το δρόμο τους προς το νησί και στη συνάντησή με τις συνεργάτιδες τους. Το διάλειμμα για καφέ χαλάρωσε τις γυναίκες, που έσιμξαν μεταξύ τους και κουβέντιαζαν.

Οι ομιλίες τις τοποθέτησαν σε ένα άλλο σκηνικό. Πιο επιστημονικό, πρώτα από το δρα Λουκά Χριστοφόρου στην εισήγησή του «Περιβάλλον και Ενέργεια» και ύστερα από τη Μαρία Ιακώβου. «Αφήστε το αρχαίο νησί να μιλήσει», προέτρεπε η Αμμοχωστιανή ακαδημαϊκός, η οποία πρόβαλλε παραστατικά -και μέσα από το λόγο της- τη μακρά ιστορία μας.

Το πλάγσιο γεύμα με θέα το γαλάζιο του νότου έφερε στα μισά του την ημέρα, στο κατακλυσμένο -κυρίως από τις γυναίκες αυτές- εστιατόριο του ξενοδοχείου. Ξανά στην αίθουσα ακολούθως, όπου συζητήσαν σε ομάδες για την παγκοσμιοποίηση και το περιβάλλον. Ελεύθερο απόγευμα και εξόρμηση στη Λεμεσό, που έκλεινε τα χρώματά της μέσα στους ονειρικούς αντικατοπτρισμούς στη θάλασσα και τον ουρανό.

ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ
Κυριακή, 30 Μαΐος 2010, π. 48

Ταξίδι παρελθόντος και παρόντος στο νησί

Η ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ χωρίστηκε σε διάφορα μέρη. Το πρώτο αφορούσε τη συνάντηση των γυναικών βασισμένη σε προκαθορισμένη ατζέντα. Εκλέγηκε το νέο συμβούλιο, συζήτησαν τα οικονομικά τους, παρουσιάστηκε η πόλη φιλοξενίας του επόμενου Διεθνούς Συνεδρίου. Στο Περθ της ανατολικής Αυστραλίας θα συναντηθούν τα μέλη ξανά το 2013 προς βίωμα νέων εμπειριών. Άλλος πολιτισμός, άλλες εικόνες, νέος συντονισμός των βημάτων των γυναικών. Εκδρομή αφορούσε μεγάλο μέρος του υπόλοιπου της ημέρας.

Με ένα κουτάκι κολατσιού οι γυναίκες εισήλθαν στα λεωφορεία που θα τις ταξίδευαν σε μέρη του νησιού. Ρόλο ξεναγού ανέλαβαν γυναίκες του Λυκείου Ελληνίδων, οι οποίες πλήρως καταρτισμένες παρουσίαζαν τα αξιοθέατα που προβάλλονταν μπροστά μας. Τις εκκλησίες, τη Λεμεσό της αρχαίας Αμαθούνας, τους άπειρους θρύλους που περιλούζουν τούτο τον τόπο. Μιλούσαν ακόμα και για τα λουλούδια και τη φύση, κάνοντάς σε να θέλεις να προσέξεις καλύτερα τις ομορφιές του νησιού. Οι εικόνες έργων γλυπτικής της Αμμοχωστιανής Νίνας Ιακώβου -άριστης ξεναγού- που περνούσαν από χέρι σε χέρι έστειλαν έντονα τα μηνύματά τους: «Κραυγή της γης», «Το τραγούδι των κύκνων», «Οι βαϊφοφόρες». Μηνύματα για το πολύπαθο νησί που θέλει ελευθερία. Εντονότερο το αίσθημα της επιστροφής μέσα από το ποίημα της Κλαίρης Αγγελίδου που αναγνώστηκε, στην Αμμόχωστο των λεμονανθών.

Προχωρούσαμε, καθώς χωριουδάκια ξεπρόβαλλαν δεξιά και αριστερά μας, βουβά και ακατοϊκίτα. Η Άχνα, ο Άγιος Κεντέας, ακαλλιέργητη γη που κάποτε έσφυζε από ζωή. Ζωή να αρχίσει και πάλι -αίτημα όπως τότε το 1987 από Αμμοχωστιανές και γυναίκες του τόπου στη μεγάλη δια-

οπωση τους στη Δεκέλεια. Εκεί φτάσαμε. Από-ναντι από την Αμμόχωστο, δυο ανάσες από τη γαλαζοαίματη πόλη, όπου μας περίμενε ο δήμαρχος Αλέξης Γαλανός στο Πολιτιστικό Κέντρο. Μηνύματα ελευθερίας πάλι -να εισακουστούν οι φωνές τους- και ένα φιλμ της Αμμοχώστου που στέγνωσε τα χαμόγελα των γυναικών. «Τώρα καταλαβαίνουμε» είπαν. Όταν είδαν πόσο κοντά είναι η πόλη των Κυπρίων συνεργατιδών τους, αντιλήφθησαν το μεγάλο τους πόνο.

Ο επόμενος σταθμός αφορούσε το Μουσείο Θάλασσα στην Αγία Νάπα. Να δουν κοχύλια της πλούσιας υδάτινης ζωής μας, θαύματα που κρύβει το νησί. Αλλά και το «Κερύνεια II», το πιστό ομοίωμα του караβιού του 389 π.Χ. που βρέθηκε στα ανοικτά της Κερύνειας -απόδειξη της βαθιάς ύπαρξής μας στο χρόνο και στο εμπόριο. Ιστορία και τόπος ως εκείνη τη στιγμή ξετυλίγονταν σε μικρές ζωγραφικές εικόνες στα μάτια των ξένων γυναικών, από τις Αμμοχωστιανές οικοδέσποινες που επιμελούνταν την κάθε λεπτομέρεια.

Τα λεωφορεία μάς οδήγησαν στην επόμενη μας επίσκεψη. Βρισκόμασταν ήδη στο μεσημέρι, ο ήλιος έλαμπε ψηλά, αέρας ξεσπάθωνε τη θάλασσα που θέρειε. Είχαμε φτάσει στην «Παιδική Εξοχή», κοντά στο λιμανάκι της Αγίας Νάπας, την κατασκήνωση του Λυκείου Ελληνίδων που δέχεται άπορα παιδιά τα καλοκαίρια. Θερμή υποδοχή μάς περίμενε. Γαρύφαλλα σε χρώματα κόκκινο και ροζ προσφέρονταν από γυναίκες στην είσοδο -άλλο ένα στοιχείο της φιλοξενίας τους. Μπροστά μας σειρές από τραπέζια με λευκά τραπεζομάντιλα, παραδοσιακοί οργανοπαίκτες, γυναίκες και άνδρες με κυπριακή στολή. Σκηνικό καθαρά κυπριακό καλωσοριστήκαμε στο αλαβάστρινο τοπίο από τον δήμαρχο Αγίας Νάπας Αντώνη Τσόκκο.

ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

Κυριακή, 30 Μάιος 2010, p. 48

ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

Κυριακή, 30 Μάιος 2010, π. 48

Σε κλίμα πολυεθνικό και άκρως γυναικείο

Γυναίκες. Μόνο γυναίκες, από διαφορετικές χώρες, διαφορετικών κουλτούρων και εμπειριών. Γυναίκες μιας λαοθάλασσας -θα ήταν πέραν των 200- να μοιράζονται και να συνυπάρχουν. Εκείνα που τις κάνουν διαφορετικές και εκείνα που τις σμίγουν να δένουν σε ένα γερό κομπόδεμα: διεθνής φιλία. Στο 31ο παγκό-

σμιο συνεοραιο των Λυκειών που τις έφερε μαζί, για ανταλλαγή απόψεων και θεμάτων που αφορούν το μέλλον τους. Οικονομικές οι γυναίκες της πόλης του Ευαγόρα -οι δικές μας οι γυναίκες- του Λυκείου Ελληνίδων Αμμοχώστου. Οι άξιες γυναίκες του νησιού, οι οποίες όχι μόνο υπερασπίστηκαν την ταυτότητα που τις θέλει «Ελληνίδες», αλλά ξεπέρασαν και κάθε προηγούμενο.

Οι «Κορναροπούλες» Νικολέττα και Μίρκα μες από δάσιντι στο συνέδριο. Οι γυναίκες συμμετέχουσες στο συνέδριο παρακολουθούν το φιλμ για την Αρμενία στο Πολιτιστικό Κέντρο Αμμοχώστου στη Δερύνεια. Η Νίνα Ιωάννου Σουπιατάκη, πριν από την έναρξη της διάλεξης με τη Λευκωσία.

ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

Κυριακή, 30 Μαΐος 2010, p. 48

Παραδοσιακό γλέντι, στιγμές χρώματος, άρωμα αναμνήσεων

Κι άρχισαν τα όργανα να παίζουν. Βιολί και λαγούτο να δίνουν τον ρυθμό, φωνή να κελαηδά τη διάλεκτό μας, παρακινώντας τα Κυπριόπουλα και τις Κυπριοπούλες του συγκροτήματος της Αγίας Νάπας να χορέψουν. Αντικριστοί, η κούζα, ο χορός της τατσιάς και των ποτηριών εξυμνούσαν το λαϊκό πολιτισμό μας, σε ένα ξεσπίκωμα των γυναικών στον καλαματιανό. Τον χορό που άνοιξαν γυναίκες του Λυκείου Ελληνίδων, οι οποίες με χάρη και τσαχπινιά συντόνιζαν τον βηματισμό, σε μια άλλη παράσταση όπως τότε στο Λύκειό τους. Μόνο όταν οι φιλοξενούμενες τους σεβριρίστηκαν το γεύμα που τις περίμενε, κάθισαν να ξεποστάσουν. Τότε έβλεπες τις γυναίκες του Λυκείου να πίνουν καρέκλα, να πίνουν νερό, να βάζουν δύο μπουκιές φαγητό στο στόμα τους. Ιδρώτας, δύσκολες ανάσες, αλλά ακούραστες να συνεχίζουν να εξιστορούν στιγμές από την πόλη και τη δράση τους. Για το σπουδαίο απόκτημά τους, την «Παιδική Εξοχή», που πέρασε και αυτό μέσα από χίλια μύρια κύματα. Από το πρώτο οίκημα στο Μπογάζι το 1932, στην Καντάρρα και τέλος λίγο πριν το πραξικόπημα το 1974 στην Αγία Νάπα. Εκεί, όπου διατηρείται η

μορφή των ευεργετών: της Μαρίας Π. Ιωάννου -ιδρύτριας και πρώτης προέδρου του Λ.Ε.Α.- και του συζύγου της Παναγιώτη Ιωάννου, ως ευγνωμοσύνη. Εκεί, όπου πέρασαν πρόσφυγες, παιδιά αγνοουμένων, ευπαθείς μικρές υπάρξεις, να στέκεται περήφανη η μοναδική περιουσία που απέμεινε σήμερα στις γυναίκες του Λυκείου.

Προσπαθούν -φαίνεται- να διατηρηθούν στον χρόνο. Αγώνίζονται -βέβαιοι ότι θα τα καταφέρουν- να αποκτήσουν ιδιόκτητο οίκημα. Μπορεί να μην είναι το καλλιμάρμαρο μέγαρό τους στην αγαπημένη πόλη, αλλά θα είναι ο δικός τους χώρος όπου θα συγκεντρώνονται. Που τους αξίζει. Κτύπησαν πόρτες, ωστόσο καμία δεν άνοιξε και ακόμη ενοικιάζουν... Πόρτες άνοιξαν όταν οργάνωναν το συνέδριο και οι γυναίκες του Λυκείου Ελληνίδων Αμμοχώστου βοηθήθηκαν στην πραγματοποίησή του. Το οποίο ολοκληρώθηκε την περασμένη Κυριακή, με περισσότερες εκδρομές και δείπνα στη «μικρή Σαλαμίνα» της Φασσούλας. Είναι σπάνιο να βλέπεις ανθρώπους να μην τα βάζουν κάτω. Τόσο ακριβό να έχουν περάσει 36 χρόνια από εκείνη την αποφράδα ημέρα και αυτές να εξακολου-

θουν να παλεύουν. Να αποζητούν επιστροφή -να το διαλαλούν και στις 200 γυναίκες που φιλοξένησαν- ότι θέλουν την ελευθερία τους. Δικαίωμα γι' αυτές τις λιγοστές νησιώτισσες -δεν ήταν ούτε 15 οργανωτικές, 300 μέλη- που παραμέρισαν ό,τι άλλο υπήρχε στη ζωή τους γι' αυτό το συνέδριο: η Ίρις, η Σοφία, η Άννα, η Μάρω, η Νίνα, η Μαρία, η Σούλα, η Δέσπω, η Μπλίτσα, η Χρυσούλα -η Κλαίρη Αγγελίδου- και άλλες αξιοθαύμαστες γυναίκες.

Οι οποίες δεν είναι πια κοριτσόπουλα -τις έχει χαράξει ο χρόνος- ωστόσο παραμένουν ζωηρές σαν νεανίδες όπως τότε στην Αμμόχωστο και στο Λύκειό τους. Υπέροχες, φιλόξενες, με έντονη συνείδηση -έφεραν τουρισμό στον τόπο, πρόβαλαν το εθνικό μας πρόβλημα, τον πολιτισμό- εκπροσώπησαν επάξια την Κύπρο. Που εμείς μπορεί να ξεχνάμε μέσα μέσα να ακούμε τους ήχους και τις φωνές της στους έντονους κραδασμούς της. Όχι όμως οι δυναμικές γυναίκες του Ευαγόρα -οι θεές της ειρήνης- που κλείνουν τα αφτιά στις Σειρήνες και ακούνε μόνο ό,τι τους λέει η καρδιά τους: επιστροφή!

Χαμογελαστές κοπέλες του Λ.Ε.Α. στην «Παιδική Εξοχή».